

# SCHERZANDO

REVISTA CATALANA MUSICAL

ANY XVI.

GIRONA, X MARÇ M.CM.XXV

NVM. CLXXII

## Actuació musical de les regions catalanes



N dels millors senyals que demostran el geni d'un poble, científica o artísticament parlant, es sens dubte el vigor amb el qual s'exterioritza a les veïnes i llunyanes nacions, on a força de fer-se oír i respectar, acaba captant-se l'entusiasme, esdevenint el seu mode de ésser, tècnica i sentiment, una escola, quelcom ja de domini públic, art mundial.

Aquest és el cas, pel que va de mig segle enrera, del nostre propi i incipient art musical, creat a casa nostra per la prolífica saba de la cançó popular i portat a conèixer per enllà les fronteres per una admirable plèiade de virtuosos de la batuta, del teclat, de l'arc, fills predilectes de la nostra terra.

Ens batega el cor d'emoció en llegir periòdicament llurs gestes a l'estranger, a les sales de concert, a les càtedres dels Conservatoris i fins fent cruixir la premsa dels editors.

Actualment, per exemple, es notori el triomf del mestre barceloní Lamote de Grignon a la capital lusitana, dirigint a l'orquestra, obres pròpies i d'En Nicolau, Morera i Garreta, les que noblement codejaven amb Weber, Wagner, Strauss, etc.

Aplaudim tan bona política artística!

Del «Diario de Noticias» del 12 de gener prop passat, copiem el següent:

«En concert extraordinari es va presentar a Lisboa, per primera vegada i al front de la orquestra Blanch, el Director de la Simfònica de Barcelona, l'eminent mestre Lamote de Grignon, que, dotze anys enrera, vàrem tenir l'ocasió d'aplaudir a Berlín»



dirigint un concert orquestral en la «Philharmonia», en el qual figuraven algunes de les seves obres.»

Aixís doncs, avui, a Portugal, semblant la bona lleavor, ahir a Alemanya, mentres tant que a París. Brussel·les, Burdeos, ens arriben ecos d'haver-hi sigut estrenada amb el més entusiàstic aculliment la seva obra simfònica «Andalucia», mereixent les millors i unànimes lloances de tota la premsa.

Si a noms de tan significats mestres de la música catalana afegim els no menys il·lustres de Ricard Viñes, de Pau Casals i de molts altres, en «tournée» actualment per les Amèriques i altres indrets del món, obtindrem de la nostra radiació artística musical un bell quadro propi per a nostra més llegítima satisfacció.

I tal ha d'ésser el procedir dels artisans d'un poble que aspira a esdevenir gran.

Però, és insuficient, avui dia, aquest aspecte exterior, de tan bon auguri, si no va, ell mateix, acompanyat d'una activitat i d'una exuberància grans a l'interior.

L'impressió general és precisament de que aquesta preparació interna no es fa en prou important escala; de que s'escriu poc, i part, encara, obeeix a una orientació equivocada.

Pocs son els compositors actuals que per merèixer alguns aplaudiments no es vegin obligats a escriure sardanes, primera consagració de la carrera, d'escriure cançons a veu sola o per coro per tal o qual concurs o certamen de festa major; açò a l'hora que queden quasi bé deserts premis dedicats a l'encoratjament de la música sèria.

Àrdua tasca pel que en vulgui cercar les causes.

A qui, ara, se li acudiria, en el nostre país, pretendre a la glòria d'un nom, dedicant-se en cos i ànima a la composició de música de camera, o escrivint òperes, sabent que tots quants a aquests gèneres de música s'han donat, han tingut que salvar barreres quasi bé infanquejables per tal d'imposar llurs obres als programes de concerts o d'obtenir llur representació al teatre?

Còm un cercle viciós, aquesta situació ha creat una semi paràlisi cerebral i una desil·lusió per a les grans empreses, que a tots incumbeix de curar i de reanimar.

Perquè d'obres no'n manquen, i de les que són escrites amb el foc més viu de l'entusiasme i del saber; però, què fonts d'amargura no han sigut per llurs autors, precisats la major part a tancar llurs manuscrits a un recó d'armari, en l'espera qu'un Pedrell dels segles veniders en sacudeixi un dia la pols, com a un Cabezón o un Morales de llustres passats.

Incumbeix al cos de professors aconsellar, exigir als alumnes l'execució d'obres d'autors nostres, fomentant-les en quantes vetllades o concerts participin o assisteixin.

Incumbeix als editors i empresaris no fer la sorda oïda als oferiments dels autors encara qu'ells suposin novells o inexperimentats, ans bé, acullir, examinar o fer exa-



minar llurs manuscrits, a fi de que res que podés ésser notable no fos despreciat i no anés a passar a l'etern oblit.

Respecte a l'art líric, sembla que seria generalment ben acceptada una disposició, per la qual no s'autoritzaria temporades teatrals sens prealable compromís d'un cert número de representacions d'obres d'autors genuïnament del país.

Útil i aventatjosa és, en resum, la campanya artística a l'exterior, sempre i quant correspongui a una intensa labor de preparació i a una forta activitat interna, sens les quals poques esperances ens quedarien per un esdevenidor que tots desitjem esplèndid.

F. CIVIL

## La Radio i el Teatre



N els cirkols musicals i teatrals dels Estats Units, hi ha hagut un gran rebombori, amb motiu dels concerts donats per ràdio i pels artistes John Mc. Cormack i Lucrecia Bori a un auditori que es calcula en vint milions de persones. Era aquesta la primera audiició davant l'aparell transmissor de les primeres eminències de la òpera, i son efecte no fou altre que l'observar la absència total de públic en els teatres de New-York. Milers de persones deixaren de sortir de casa per a escoltar per ràdio en lloc de assistir al teatre.

Els coneguts empresaris Mr. William i A. Bredy han fet sobre aquesta qüestió les següents manifestacions: «El ràdio constitueix la amenaça més gran i el més gran perill pel teatre». «Ens encaminem directament a la ruïna si no se organitza la acció necessària per a contrarrestar-la.»

La Associació de autors de New-York, preveient la amenaça que se apropa, anuncia la celebració de un míting, car el perjudici a les empreses teatrals, repercuteix indubtablement als autors que preveuen el tancament dels teatres, i per tant no representades ses produccions.

Lo mateix opinarà la Junta de la Societat d'autors espanyols, per quant en una de ses sessions començaren a parlar de tan important assumpte, que nosaltres creiem també altament perjudicial.

Si els autors imposen drets crescuts a les empreses teatrals, aquests tenen que ésser també aplicats en major proporció a les cases constructores dels aparells; és un



cas de equitat, quedant així regulats els interessos de les empreses teatrals, que no serien en aquest cas els únics castigats.

La Junta de la Societat de autors espanyols té la paraula, precisant una prompte resolució si no vol, com creiem, lesionar interessos.

T. S.

## De concerts

### MARIA BARRIENTOS - TOMÁS TERAN



A reputació conquerida per la diva eminent, congregà al Teatre Principal un auditori nombrós en el concert sext del tercer curs de la Associació de Música.

Maria Barrientos no està pas certament en la plenitud de les seves facultats, i això féu que se'n ressentissin algunes de les obres cantades; no obstant cal entonar el mellor elogi per la seva escola pura, per la seva dicció sempre esmerada i rublerta de la més fonda emoció. La nostre artista eminent, amb encert ha volgut dedicar-se al *lied*, aon li esperen nous llores que podrà adjuntar a l'història de la seva carrera gloriosa, si talentosament es desposseeix de certs efectismes operístics que perjudiquen la puresa del gènere. Les més entusiastes ovacions premiaren la tasca de la notabilíssima diva.

Tomàs Teran fou un cooperador admirable i un company fidelíssim de la cantatriu. Com a pianista acompanyant mereix el més sincer elogi; ens convencé absolutament i sabé situar-se en el just lloc que li corresponia, cosa certament difícil. Com a concertista li reconeixem un bon regular mecanisme, encara que creiem que les obres de Chopin que interpretà no se ajustaven pas al seu temperament inquiet. Voldríem judicar al pianista Teran en obres de altres autors, i que possiblement haurien pogut posar més de relleu les qualitats de que tal volta està posseït. La més pregona manifestació de simpatia rebé del auditori que seguí amb interès sa actuació.

Una sessió de la més gran valor ens ha ofert la Associació de Música, donant a la mateixa una bona organització, mercès a una mà experta i orientada que en silenci, sense ostentacions de cap mena, i amb aquella modèstia patrimoni dels grans homes, treballa amb espiritual devoció i ardidesa, i que sense cap dubte constitueix un valor



positiu, que el mateix llurs companys de la Directiva, com també de la totalitat dels associats, hem de agrair-li eternament.

T. SOBREQÜÉS

## ASSOCIACIONS de Música

**PALAFRUGELL.** - Curs I, concert V. Executants: Maria Barrientos, cantatriu; Tomàs Teran, pianista. — Obres: «Urundik Ikutendut», P. San Sebastián; «La Pastoreta», Alió; «Les Diamants», Rimsky-Korsakoff; «Un moto di gioia», Mozart; «Zeffiretti lusinghiere», Mozart; «Danza» de «El amor brujo», «Nocturno», Scriabin; «Navarra», Albéniz; «Estudio» en *sol bemol*, Chopin; «Marcha», Schubert-Tausig; «Quel ruscelletto», Paradís; «Tirana» (d'autor desconegut), harmonitzada per J. Nin; «Aria de la flauta», Haendel; «La violette», Scarlatti; «Rossignols amoureux», Rameau.

**FIGUERES.** - Concert V, curs II. Executants: Maria Barrientos, cantatriu; Tomàs Teran, pianista. — Obres: «Urundik Ikustendut», P. San Sebastián; «Tirana» (de autor desconegut), harmonitzada per J. Nin; «Les diamants», Rimsky-Korsakoff; «Un moto di gioia», Mozart; «Zeffiretti lusinghiere», Mozart; «Danza», Falla; «Nocturno», Scriabin; «Navarra», Albéniz; «Estudio» en *sol bemol*, Chopin; «Marcha», Schubert-Tausig; «Quel ruscelletto», Paradís; «La violette», Scarlatti; «Aria de la flauta», Haendel; «Nana», Falla; «La Pastoreta», Alió; «Rossignols amoureux», Rameau.

**GIRONA.** — Concert VI, curs III. Executants: Maria Barrientos, cantatriu; Tomàs Teran, pianista. — Obres: «Crudele, a no mio bene», Mozart; «La violeta», Id.; «Un moto di gioia», Id.; «Zeffiretti lusinghieri», Id.; «Scherzo», en *si bemoll menor*, Chopin; «Berceuse», Id.; «Valse», Id.; «Polonesa, op. 53», Id.; «Ah, ritorna età dell'oro», Gluck; «Acis et Galatée», Haendel; «Air de Pan», Bach; «La Pastoreta», Alió; «Rossignols amoureux», Rameau. - Piano de cua «Cussó Spha».

**REUS.** - Curs IV, concert XXXII. Executants: Antoni Sala, violoncel·lista; Dolors Sala, pianista. — Obres: «Sonata X.<sup>a</sup>», Valentini; «Suite», núm. 3, en *do major*, J. S. Bach; «Allegro», Boccherini-Kreisler; «Tarantelle», Forino; «Arioso», Bach; «Allegro appassionato», Saint-Saëns; «Nocturn», Chopin; «Vals viennoise», Kreisler.



REUS — Curs IV, concert XXXIII. Executant: Orquestra Bètica de Càmara. — Obres: «Ma mère l'oie», Ravel; «L'après midi d'un faune», Debussy; «Kamarinskaia», Glinka; «El sombrero de tres picos», Falla; «El retablo de Maese Pedro», Falla.

SANT FELIU DE GUIXOLS. — Curs I, concert V. Executants: Maria Barrientos, cantatriu; Tomàs Teran, pianista. — Obres: «Batti, batti, o bell mazetto», Mozart; «Cosi volete, cosi sarà», Carissimi; «Dove?», Schubert; «Aria de la flauta», Hændel; «Preludi» en *sol menor*, Rachmaninow; «Sonata» en *do*, Scarlatti; «El puerto», Albéniz; «Triana», Id.; «Allegro de concert», Granados; «Quel ruscelletto», Paradisi; «Canzone della sera», Schumann; «Per pietá non dirmi addio», Beethoven; «La Pastoreta», Alió; «Rossignols amoureux», Rameau.

BARCELONA. — Palau de la Música Catalana. — Executant: Emil Sauer. Dies 20, 22 i 24 de Març. — Obres: «Sonata» en *la major*, Mozart; «Fantasia» op. 17, Schumann; «Scherzo» op. 39, Chopin; «Dos preludis», Id.; «Tres estudis», Id.; «Nenia», op. 18, n.º 3, Sgambati; «Reculliment dins el bosc», Sauer; «Polka de concert», Sauer; «Sonet de Petrarca» (*mi major*), Liszt; «Rapsòdia» n.º 12, Liszt; «Andante amb variacions», *fa menor*, Haydn; «Sonata», op. 110, Beethoven; «Al·lucinacions», Schumann; «Romança», *fa diesi major*, Schumann; «Scherzo», op. 16, n.º 2, Mendelssohn; «Impromptu», op. 36, Chopin; «Vals», op. 64, n.º 2, Chopin; «Nocturn», op. 27, n.º 1, Chopin; «Polonesa», op. 53, Chopin; «Serenata francesa», Sauer; «Cai-xeta de música», Sauer; «Flames de mar», Sauer; «El till», Schubert-Liszt; «Taran-tela, Venècia i Nàpols», Liszt; «Sonata», op. 31, n.º 1, Beethoven; «Carnaval», op. 9, Schumann; «Fantasia», op. 49, Chopin; «Estudi», Chopin; «Nocturn» op. 15, n.º 2, Chopin; «Vals» en *mi menor*, Chopin; «Dansa espanyola», Granados; «En ales del cant», Mendelssohn-Liszt; «Dansa dels gnoms», Liszt; «Intermedi», Sauer; «Estudi de concert» n.º 1, Sauer; «Somni d'amor», Liszt; «Marxa de Rakoczy», Liszt.

BARCELONA. — Sala Mozart. Executants: Trio Barcelona. — Obres: «Trio» en *re* op. 70, n.º 1, Beethoven; «Trio» en *do menor* op. 101, Brahms; «Dansa oriental», Bretón; «Pensant en l'Albéniz», Perelló; «Escenes gitanes», Perelló; «Intermezzo de goyescas», Granados; «Allegro appassionato», Granados.



## Noticiari

Assenyalem com un triomf nostrat els èxits definitius lograts a Lisboa pel mestre Lamote de Grignon, dirigint la famosa Orquestra Simfònica Portuguesa. Lamote com una expansió, o un intercanvi, en espiritual romiatge d'art, ha emprès el camí que mena a la capitalitat portuguesa; i allà ha mostrat, a guisa de torneig medieval, el seu valor com a director.

La crítica freda, desapassionada, del diaris de Lisboa no podien judicar pas a Lamote amb els prejudicis d'una ben entesa amistat. Per ells el mestre era una valor desconeguda, la que calia esbrinar esfonsant fins a la mèdula l'afilat bisturí que descarna de tot enfarfec i ropatge.

No podem pas resistir la temptació de traduir un fragment de la aciençada crítica que *A Epoca*, de Lisboa, escriu:

«Hem vist a Lamote de Grignon amb tota l'exhuberància del seu prestigi de mestre, i amb això n'hi va haver prou per sentir en ell un veritable director d'orquestra, coneixedor del seu ofici, i per tant, capacitat per imposar l'art que tant brillantment cultiva...»

I com aquest podriem reproduir centenars de troços de crítica que diuen de mestre Lamote la lloança més fervorosa.

\* \* \*

Y ara de pas remarquem un altre triomf de mestre Lamote. L'estrena del quadre simfònic «Andalucía» en els concerts *Colonne*, de París.

També la crítica parisina assenyala amb els tons més vius de l'entusiasme la valor de la composició de Grignon.

Nosaltres ens plau avui en fer-nos nostres els dos triomfs de mestre Lamote i amb ells els veritables triomfs de la gloriosa música catalana.

§ Ens arriuen notícies que acaba de morir a l'edat de 71 any, el compositor Moszkowski. Havia escrit una gran quantitat d'obres per a piano, per a violí i per orquestra. Una òpera seva «Boabdil» va ésser representada a Alemanya. Als programes de tots els concerts hi figuraven freqüentment obres seves. Moszkowski era un virtuós pianista de gran vàlua; no's va pas contentar amb ésser solament músic: tenia una cultura general molt estesa, parlava quatre o cinc llengües i havia tingut relacions amb tots els grans artistes contemporanis.

Ha mort també el compositor català En Pere Astort, que signava ses obres sots el pseudònim de Clifton Worsley. Durant molts anys ses obres constituïen els grans



èxits als salons de moda, i totes les cases editorials de tot el món es disputaven poder publicar ses produccions, que eran sempre rebudes amb interès. Deixa escrites més de dues centes obres, entre altres, la opereta «El valz de los pájaros», estrenada amb èxit a Madrid i Barcelona.

§ S'ens assegura que pròximament tindrà lloc en el Teatre Albèniz un grandió aconteixement musical. És diu que per un dels pròxims dies de Pasqua el benemèrit Orfeó Gracienc donarà un concert.

Desitjem que aquesta nova que avui s'ens diu amb les vaguetats d'un rumor públic, dit a cau d'orella, tingui una bella realitat. L'Orfeó Gracienc, que tan sàbiament sap dirigir el mestre Balcells, té un historial prou brillant i gloriós per a que la seva vinguda a Girona sigui marcada com una fita de la més alta espiritualitat ciutadana.

§ El notable professor Francesc Casellas organitza un acte públic de presentació dels mereixements dels seus alumnes. No cal dir que com tota cosa ordenada per l'intel·ligent professor, resultarà digne de tot elogi.

§ El Sindicat d'Orquestres de les terres gironines es reunirà properament en assemblea extraordinària per a tractar assumptes de interès pels seus associats.

§ El notable Trio de Barcelona, agrupació formada pels artistes senyors Ricard Vives (piano), Marian Perelló (violí) i J. Pere Marés (violoncel), ha estat contractada per fer una «tournée» per França, Alemanya, Bèlgica i Holanda. Les poblacions on es faran sentir són les següents: Lyon, Chalons, Dijon, Roanne, Amsterdam, Enschede, Eindhoven, Arnhem, Leyde, Haarlem, Brussel·les, Charleroi, Franckfurt, Aschaffenburg, Nimes, Perpinyà i Tolosa.

Els desitgem forces èxits, i que deixin ben sentada la llur fama musical per llur bon nom i el de Barcelona.

§ El nostre bon amic, el violinista Joan Massià, està realitzant actualment una «tournée» per França. Ha de donar concerts a Montpeller, Nimes, Marsella i Burdeus.

§ Tenim, també, noves ben falagueres del nostre estimat amic Gaspar Cassadó, el qual continua per terres d'Itàlia, afermant la seva reputació artística i donant concerts amb èxit creixent.